

LAW SCIENCES

REDUCTION OF THE STATE'S REGULATORY INFLUENCE ON ECONOMIC ACTIVITY IN CONSTRUCTION DURING THE PERIOD OF MARTIAL LAW

ЗМЕНШЕННЯ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ ДЕРЖАВИ НА ГОСПОДАРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ З БУДІВНИЦТВА У ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Bohdan Bohdanets¹

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-498-6-25>

Воєнний стан в Україні викликав гостру необхідність зменшення регуляторного впливу держави у секторі будівництва. Насамперед, це пов'язано з потребою швидкого прийняття рішень та виконання робіт.

Руїнування цивільної інфраструктури: житлових будинків, об'єктів енергетики, інших будівель та споруд, а також необхідність в оперативній розбудові військово-оборонного сектору, змусили державу прийняти нові та внести зміни до ряду діючих нормативно-правових актів. Наведемо основний перелік новацій:

– Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» (статті 4, 24, 31, 34; пункти 9²-9¹³ розділу V): спрощено процедури надання земельних ділянок для розміщення захисних споруд цивільного захисту, військових та оборонних об'єктів, будівництва об'єктів енергетики, дозволено розміщення тимчасових споруд для життєзабезпечення населення, визначено особливі випадки встановлення та зміни цільового призначення земельних ділянок, запроваджено особливий вид містобудівних умов та обмежень, забезпечено можливість зміни переліку об'єктів, що підлягають обов'язковій експертизі проєктної документації, визначено правову основу порядку демонтажу пошкоджених чи зруйнованих об'єктів внаслідок воєнних дій, дозволено розроблення проєктів повторного використання, тощо [10].

– Постанова Кабінету Міністрів України від 24 червня 2022 р. № 722 «Деякі питання здійснення дозвільних та реєстраційних процедур у будівництві в умовах воєнного стану»: визначені випадки здійснення будівництва без отримання будівельного паспорта, встановлені критерії

¹ Private Higher Education Establishment "European University", Ukraine

для розроблення проєктної документації на об'єкти, які розташовані в межах приаеродромних територій, без отримання відповідних погоджень, передбачений порядок надання органами культурної спадщини дозволів та погоджень, наведено перелік будівельних робіт, для яких дозволяється перенесення строків їх виконання, та ін. [1].

– Перелік будівельних робіт, які не потребують документів, що дають право на їх виконання, та після закінчення яких об'єкт не підлягає прийняттю в експлуатацію, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 7 червня 2017 р. № 406 (пункти 7¹, 8¹, 17, 21, 26-28): спрощено виконання робіт з розміщення тимчасових споруд життєзабезпечення населення, демонтажу пошкоджених (зруйнованих) об'єктів, будівництва військових (оборонних) об'єктів, захисту об'єктів енергетики [4].

– Порядок проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 257 (пункти 1-2², 6, 8¹, 8², 11): визначено перелік виконавців, які можуть здійснювати обстеження пошкоджених об'єктів у період дії воєнного стану, а також загальний порядок такого обстеження [7].

– Порядок затвердження проєктів будівництва і проведення їх експертизи, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 11 травня 2011 р. № 560 (пункти 3, 10): дозволено здійснювати розроблення проєктів капітального ремонту пошкоджених об'єктів у складі дефектного акта, підвищено поріг кошторисної вартості об'єктів, які підлягають обов'язковій експертизі [6].

– Постанова Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану»: припинено планові та позапланові заходи державного нагляду (контролю), визначено окремі підстави для отримання погодження на проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю), припинено планові та позапланові заходи державного ринкового нагляду за будівельною продукцією [9].

– Постанова Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2023 р. № 1320 «Деякі питання будівництва та/або розміщення газопоршневих та газотурбінних установок, зокрема когенераційних, блочно-модульних котельень, дизельних/бензинових та газових генераторів, на період воєнного стану»: запроваджено на період дії воєнного стану механізму будівництва та/або розміщення газопоршневих та газотурбінних установок, зокрема когенераційних, блочно-модульних котельень, дизельних/бензинових та газових генераторів, без отримання дозвільних документів та погоджень [3].

– Порядок розроблення, погодження, оприлюднення схеми розміщення тимчасових споруд для життєзабезпечення населення, її складу та змісту, вимог до тимчасових споруд для життєзабезпечення населення, їх зведення, перенесення та демонтажу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2023 р. № 904: визначено, що тимчасові споруди для життєзабезпечення не є об'єктами будівництва, а також запроваджено механізм їхнього розміщення [8].

– Порядок виконання робіт з демонтажу об'єктів, пошкоджених або зруйнованих внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 р. № 474: встановлено алгоритм виконання демонтажних робіт пошкоджених об'єктів внаслідок воєнних дій [5].

– Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2011 р. № 554 «Деякі питання професійної атестації виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури»: визначено перелік осіб та порядок отримання кваліфікаційного сертифіката вищої категорії у період дії воєнного стану, зупинено перебіг строків перерви в роботі для осіб, які проходять військову службу [2].

Список використаних джерел:

1. Деякі питання здійснення дозвільних та реєстраційних процедур у будівництві в умовах воєнного стану : Постанова Каб. Міністрів України від 24.06.2022 № 722 : станом на 25 серп. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722-2022-п#Text> (дата звернення: 05.12.2024).

2. Деякі питання професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури : Постанова Каб. Міністрів України від 23.05.2011 № 554 : станом на 1 квіт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-2011-п#Text> (дата звернення: 05.12.2024).

3. Деякі питання розміщення газопоршневих когенераційних установок на період воєнного стану : Постанова Каб. Міністрів України від 07.12.2023 № 1320 : станом на 19 верес. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1320-2023-п#Text> (дата звернення: 05.12.2024).

4. Про затвердження переліку будівельних робіт, які не потребують документів, що дають право на їх виконання, та після закінчення яких об'єкт не підлягає прийняттю в експлуатацію : Постанова Каб. Міністрів України від 07.06.2017 № 406 : станом на 25 верес. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/406-2017-п#Text> (дата звернення: 05.12.2024).

5. Про затвердження Порядку виконання робіт з демонтажу об'єктів, пошкоджених або зруйнованих внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів : Постанова Каб. Міністрів України від 19.04.2022 № 474 : станом на 29 серп. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/474-2022-п#Text> (дата звернення: 05.12.2024).

6. Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України : Постанова Каб. Міністрів України від 11.05.2011 № 560 : станом на 30 груд. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/560-2011-п#Text> (дата звернення: 05.12.2024).

7. Про затвердження Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва : Постанова Каб. Міністрів України від 12.04.2017 № 257 : станом на 11 квіт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/257-2017-п#Text> (дата звернення: 05.12.2024).

8. Про затвердження Порядку розроблення, погодження, оприлюднення схеми розміщення тимчасових споруд для життєзабезпечення населення, її складу та змісту, вимог до тимчасових споруд для життєзабезпечення населення, їх зведення, перенесення та демонтажу : Постанова Каб. Міністрів України від 04.08.2023 № 904. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/904-2023-п#Text> (дата звернення: 05.12.2024).

9. Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану : Постанова Каб. Міністрів України від 13.03.2022 № 303 : станом на 14 верес. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303-2022-п#Text> (дата звернення: 05.12.2024).

10. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI : станом на 15 листоп. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text> (дата звернення: 05.12.2024).